Raadsvoorstel

Zaaknummer: 1949554
Steller: C. Bakker
Datum commissie: 9 juni 2022
Datum raadsvergadering: 21 juni 2022

Team: ZS
Teammanager: Jean Paul Verbeek
Portefeuillehouder: K. Al Mobayed
E-mail: c.bakker@hoorn.nl

Onderwerp
Zienswijze jaarstukken 2021 en begroting 2023 WerkSaam

Agendering
Ter besluitvorming

Bijlagen

1	Samenvatting jaarrekening 2021 en ontwerpbegroting 2023
2	Jaarrekening 2021
3	Ontwerpbegroting 2023
4	Sociaal jaarverslag 2021

De raad besluit

1. Positieve zienswijzen af te geven op de jaarrekening 2021 en de ontwerpbegroting 2023 van WerkSaam Westfriesland.
2. Niet in te stemmen met het voorstel om het resultaat op de bedrijfsvoering ad € 132.000 toe te voegen aan de Algemene Reserve en het algemeen bestuur te verzoeken dit bedrag uit te betalen aan de deelnemende gemeenten.

Samenvatting
De Gemeenschappelijke Regeling WerkSaam Westfriesland (hierna WerkSaam) biedt de jaarrekening 2021 en de begroting 2023 aan. Het algemeen bestuur van WerkSaam stelt deze op 14 juli 2022 vast. Gemeenten kunnen voor deze datum hun zienswijze op deze stukken geven. Daarnaast kunnen zij kennis nemen van het Sociaal jaarverslag 2021 van WerkSaam.

Door corona was in 2021 wederom aanpassing en flexibiliteit nodig. Het is WerkSaam gelukt om 2021 goed af te ronden. De conceptbegroting 2023 is in overeenstemming met de eerder vastgestelde kadernota en met het in 2021 vastgestelde beleidsplan van WerkSaam. Daarom wordt voorgesteld om positieve zienswijzen af te geven op beide documenten. Ook wordt voorgesteld om kennis te nemen van het Sociaal jaarverslag 2021 van WerkSaam.

WerkSaam sluit 2021 af met een positief resultaat van ruim een kleine twee miljoen euro. Dit vloeit grotendeels terug naar de zeven gemeenten. Voor Hoorn gaat het om een bedrag van ruim acht ton. WerkSaam stelt voor om het positieve resultaat van € 132.000 op de bedrijfsvoering toe te voegen aan de Algemene Reserve. Voorgesteld wordt om in de zienswijze op te nemen dat Hoorn hier niet mee instemt. Het huidige weerstandsvermogen van WerkSaam is namelijk ruim voldoende om tegenvallers op te kunnen vangen.

1. Inleiding: reden van het voorstel

Aanleiding
Het algemeen bestuur van WerkSaam stelt op 14 juli 2022 de jaarrekening 2021 en de ontwerpbegroting 2023 vast. De regiogemeenten kunnen op deze documenten een zienswijze afgeven.

Belang
WerkSaam moet voor 1 augustus 2022 een sluitende begroting 2023 en een verantwoording over 2021 ter goedkeuring toesturen aan het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland. Daarom is het belangrijk dat de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten tijdig een zienswijze afgeven.

Centrale vraag
Wil de gemeenteraad een zienswijze afgeven op de jaarrekening 2021 en de ontwerpbegroting 2023 van WerkSaam?

2. Beoogd maatschappelijk resultaat

Een goede uitvoering van de Participatiewet zorgt ervoor dat inwoners die (tijdelijk) niet in hun eigen levensonderhoud kunnen voorzien worden ondersteund en begeleid. Dit bevordert de zelfredzaamheid en participatie.

3. Bijdrage aan de duurzaamheidsambitie

Een goede uitvoering van de Participatiewet door WerkSaam draagt bij aan de aspecten People en Profit. Het gaat immers om het laten participeren van mensen, bij voorkeur via werk. Dit geeft een impuls aan de lokale en regionale economie en werkgelegenheid. Een goede uitvoering van de Participatiewet vergroot de zelfredzaamheid en mogelijkheden om mee te doen aan de maatschappij.

WerkSaam staat voor een duurzame en inclusieve arbeidsmarkt en geeft uitvoering aan de volgende zeven Global goals:

1 geen armoede
2 geen honger
3 goede gezondheid en welzijn
8 eerlijk werk en economische groei
10 ongelijkheid verminderen
12 verantwoorde consumptie en productie
17 partnerschap om doelstellingen te bereiken

4. Kaders

Landelijk
Wet gemeenschappelijke regeling
Deze wet is de belangrijkste grondslag voor samenwerking tussen gemeenten, provincies en waterschappen, zoals intergemeentelijke samenwerking.

Gemeentewet
Hierin staat het wettelijk kader van de gemeentelijke organisatie.

Regionaal
Besluit Informatievoorziening
In 2018 namen achttien raden in Noord-Holland Noord dit besluit met het doel om de informatievoorziening van gemeenschappelijke regelingen aan gemeenteraden te verbeteren. Hierdoor worden gemeenteraadsleden meer aan de voorkant betrokken bij de te maken beleidskeuzes en de financiële kaders voor de uitvoering van dit beleid.

Gemeenschappelijke Regeling WerkSaam
Dit is een samenwerkingsverband tussen de zeven Westfriese gemeenten (Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer en Stede Broec) en het SW[1]-bedrijf Op/maat. Hierin zijn onder meer het belang, de taken en bevoegdheden en financiën en beheer vastgelegd.

Financiële uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen (FUGR)

In 2019 stelden de gemeenteraden in Noord-Holland Noord en de provincie Noord-Holland de FUGR vast. De FUGR is vanuit de regietafel geïnitieerd met als doel stroomlijning en versimpeling. De FUGR vervangt de regeling uit 2012 en is gemoderniseerd en vereenvoudigd. Hiermee worden ook vaste uitgangspunten voor het indexcijfer voor loon -en prijsontwikkelingen gehanteerd.

Lokaal
Raadsbesluit zienswijze op beleidsplan 'Meedoen telt!' 2022-2025 van WerkSaam
WerkSaam richt zich op werk, inkomen en ontwikkeling en gaat de komende jaren aan de slag met een snellere afhandeling van aanvragen, meer maatwerk en meer duurzame uitstroom. Daarnaast gaat WerkSaam soepeler om met kwijtschelding en het toepassen van de kostendelersnorm.

Op 26 oktober 2021 gaf de gemeenteraad een positieve zienswijze af op dit beleidsplan. Het algemeen bestuur van WerkSaam stelde het beleidsplan vast op 9 december 2021 en hield rekening met de zienswijzen van de gemeenteraden. Dit betekent dat WerkSaam de gemeenten jaarlijks informeert over de uitvoeringsplannen die voortvloeien uit het beleidsplan. Ook worden de gemeenten op de hoogte gehouden van ontwikkelingen die van invloed zijn op de uitvoering van de Participatiewet of die innovatieve kansen en mogelijkheden bieden op de arbeidsmarkt. Daarnaast krijgen gemeenten informatie over de wijze waarop WerkSaam aanhaakt bij initiatieven en activiteiten gericht op inclusie en diversiteit.

Raadsbesluit zienswijze op kaderbrief 2023 van WerkSaam
Met deze nota/brief heeft WerkSaam voldaan aan het doel om raden meer sturing en grip te geven op de hoofdlijnen van de begroting 2023. De raad gaf op 8 februari 2022 een positieve zienswijze af.

5. Argumenten
Door corona zijn in 2021 niet alle gestelde doelen behaald. De niet behaalde doelen hebben vooral betrekking op ziekteverzuim en participatie. Dit heeft een directe link met corona en wordt ook uitgelegd. WerkSaam houdt de gemeenten van ontwikkelingen op de hoogte (via cyclusdocumenten, rapporten en brieven). De opgestelde begroting 2023 is conform de vastgestelde kadernota 2023. Er is geen aanleiding om een negatieve zienswijze af te geven op de jaarrekening 2021 of op de begroting 2023. Wel is er aanleiding om in de zienswijze op te nemen dat Hoorn niet instemt met het voorstel om het resultaat op de bedrijfsvoering toe te voegen aan de Algemene Reserve van WerkSaam (zie punt 7 Financiële consequenties).

Jaarrekening 2021
Hierin staat welke doelen in 2021 zijn behaald en welke niet of niet volledig. Ook leest u in de jaarrekening de inzet vanuit WerkSaam voor de uitvoering van de Tozo in 2021. In bijlage I vindt u per programma een korte samenvatting.

<u>Aandachtspunt</u>
De toegevoegde waarde[2] staat onder druk. Dit heeft te maken met de gevolgen van de cao Aan de Slag. Informatie over de financiering hiervan door het Rijk volgt nog.

[1] SW-bedrijf =sociale werkvoorzieningsbedrijf
[2] Toegevoegde waarde = omzet leerwerkbedrijven minus de directe kosten

Sociaal jaarverslag 2021
Dit verslag is een belangrijk informatiedocument voor de ondernemingsraad van WerkSaam en een beleidsinstrument voor WerkSaam als organisatie. Gemeenten ontvangen dit verslag ter kennisname.

Ontwerpbegroting 2023
De raad gaf op 8 februari 2022 een positieve zienswijze af op de kadernota 2023. WerkSaam ontving van alle zeven gemeenten een positieve zienswijze. De kadernota 2023 is vastgesteld en is beleidsmatig én financieel het uitgangspunt voor voorliggende begroting.

De ontwerpbegroting gaat in op de ambities van WerkSaam voor 2023 en de inspanningen die daarbij horen. In bijlage I staat kort beschreven wat WerkSaam in 2023 wil bereiken.

6. Maatschappelijk draagvlak
Voor zover ambtelijk bekend, ziet het er naar uit dat alle zeven gemeenteraden positieve zienswijzen afgeven.

7. Financiële consequenties

Jaarrekening 2021

Weerstandsvermogen
Bij de weerstandscapaciteit van WerkSaam gaat het om de algemene reserve en mag maximaal 2,5% van de lasten bedragen. Dat is vastgelegd in de 'Financiële uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen'. Het weerstandsvermogen wordt uitgedrukt in een ratio. Deze ratio geeft de verhouding aan tussen de beschikbare en benodigde weerstandscapaciteit. De ratio komt bij de jaarrekening uit op 2,02. Hiermee voldoet de ratio ruimschoots aan het vastgestelde minimale ratio van 1.0 en is voldoende om tegenvallers te kunnen opvangen.

Risico's
Per 1 juli 2021 geldt de cao Aan de slag voor mensen met een arbeidsbeperking. Deze cao leidt tot meerkosten. In 2021 is geen besluit genomen over de financiering hiervan omdat het kabinet demissionair was. In 2021 vielen de meerkosten weg tegen het positieve resultaat op de bedrijfsvoering. Hierdoor was een beroep op de algemene reserve niet nodig.

De WAB leidde tot een sterke kostenverhoging voor medewerkers die via een payroll-constructie worden ingezet. WerkSaam stuurde daarom sterk op inzet van eigen medewerkers om inhuur te voorkomen. Vanaf de lockdown eind 2020 kwamen veel gedetacheerde medewerkers voor langere tijd terug naar WerkSaam. Dit leidde tot een omzetverlies. Dit is deels gecompenseerd door het Rijk. Het zorgde er ook voor dat hogere directe kosten door inhuur uitbleven. WerkSaam zette deze medewerkers namelijk in waardoor inhuur van personeel niet nodig was.

De voortdurende coronamaatregelen vroegen om veel flexibiliteit van alle medewerkers van WerkSaam. Het is gelukt om de bedrijfsvoering binnen de maatregelen uit te voeren.

Resultaat 2021
WerkSaam sluit 2021 af met een positief resultaat van € 1.981.000. WerkSaam stelt voor het incidentele deel van € 1.849.000 terug te storten aan de gemeenten. Het Hoorns aandeel hierin is € 807.000. Ook stelt WerkSaam voor het resultaat op de bedrijfsvoering (€ 132.000) toe te voegen aan de Algemene Reserve. Het algemeen bestuur neemt hier op 14 juli 2022 een besluit over.

Het positieve resultaat over 2021 komt door de onderstaande incidentele voordelen:
- Een positief resultaat op de uitvoeringskosten van de Tozo regeling van € 1.500.000;
- Vrijval van de extra gereserveerde gelden voor de realisatie van twintig additionele plekken beschut werk in 2021 (€ 342.000);
- Incidentele posten (€ 7.000 incidenteel).

Er zit voldoende in de Algemene Reserve om de risico's op te kunnen vangen. Daarbij is een weerstandsratio van 2,02 ruim voldoende om aan de verplichtingen te kunnen voldoen. In 2021 valt de standaard weerstandsratio van circa 1 hoger uit. Dit komt door incidentele meevallers. Het bedrag van € 132.000 kan daarom aan de deelnemende gemeenten worden terugbetaald.

BUIG budget Hoorn
De jaarrekening 2021 van WerkSaam laat een totaal voordeel op de BUIG[3] zien van € 6.200.000. Niet alle gemeenten hebben een voordeel op de BUIG (Koggenland en Opmeer niet). Hoorn had in 2021 een voordeel van € 4.100.000. In de begroting van Hoorn wordt standaard rekening gehouden met een voordeel van € 1.500.000. In 2021 is het BUIG budget eerder bij de kadernota en de najaarsbijstelling bijgesteld tot een voordeel van ruim € 4.000.000.

Begroting 2023
De gemeentelijke bijdrage voor 2023 is verhoogd met 2,3%, vanwege de loon- en prijsindexering. Dit is conform vaststelling door de Regietafel Gemeenschappelijke Regelingen NHN. De financiële gevolgen worden verwerkt in de Kadernota 2022 van Hoorn.

WerkSaam presenteert voor de jaren 2023-2026 een sluitend meerjaren perspectief. De begroting is structureel sluitend door het nemen van de volgende maatregelen:
- Een deel van de personeelskosten is flexibel, zodat bij wegvallen van dekking deze personeelskosten afgebouwd kunnen worden.
- Er is een subsidie REACT EU [4] aangevraagd met een looptijd tot en met 2027 die zorgt voor een langere dekking uit de reserve projectreserve.
- De re-integratievoorzieningen kunnen worden afgebouwd, zodat er structurele dekking ontstaat voor het wegvallen van de reserve re-integratiegelden.

Risico's en weerstandsvermogen
WerkSaam heeft de volgende risico's opgenomen in de begroting:
- De ontwikkeling van de toegevoegde waarde.
- De bijdragen zoals vastgesteld in de gemeenschappelijke regeling sluit niet (meer) aan op het gemeentefonds.
- WerkSaam neem de uitvoeringstaken van de Wet Inburgering op als risico.
- Externe factoren kunnen een grote invloed hebben op de bedrijfsvoering van WerkSaam (denk aan cyberaanvallen, de Wet open overheid en de verplichtingen m.b.t. verslaglegging duurzaamheid).

Het beschikbare weerstandsvermogen komt in 2023 uit op 0,97. Dit is bijna voldoende. Bij een weerstandsratio van 1 kan WerkSaam doen wat nodig is om de toegevoegde waarde te realiseren en daarmee de gemeentelijke bijdrage gelijk te houden. Dit voorkomt dat WerkSaam bij tegenvallers extra geld moet vragen aan gemeenten.

8. Communicatie
Nadat de zienswijzen in de raadsvergadering van 21 juni 2022 zijn vastgesteld, wordt WerkSaam hiervan op de hoogte gebracht.

[3] BUIG=Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten.
[4] REACT EU is een Europees fonds dat zowel financiële hulp biedt bij het economisch herstel na de COVID-19 pandemie alsmede voor de transitie naar een groene en digitale economie. Het fonds maakt deel uit van het speciale coronaherstelfonds (Next Generation EU) dat een totaal bedrag van 750 miljard omvat.

GEMEENTE HOORN

9. Realisatie

WerkSaam stuurt voor 1 augustus 2022 een sluitende begroting en een verantwoording over 2021 ter goedkeuring aan het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland.

Hoorn, 17 MEI 2022

het college van burgemeester en wethouders van Hoorn,

de secretaris, de burgemeester